

สสค. (eMail)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ธ12043/60

18 ธ.ค. 2566 เวลา 17.11 น.

ที่ พม ๐๖๑๑ / ๒๐๙ ๙๘

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑๐๓๔ ถนนกรุงเกษม แขวงคลองมอหานะ

เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ
อย่างยั่งยืน ของคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๓๘๐๓ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๑๓๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา
ประเทศอย่างยั่งยืนของคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

ด้วยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอเรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง แนวทางส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมการ
การพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอ
คณะกรรมการได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการ

๑.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๑๒) เรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลนำเสนอหรือมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการ
ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางส่งเสริม
บทบาทภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมการการพัฒนาการเมือง
และการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฎ์) สั่งและปฏิบัติ
ราชการแทนนายกรัฐมนตรี (ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๘/๒๕๖๓ เรื่อง มอบหมายและมอบอำนาจ
ให้รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี) พิจารณาแล้ว
มีคำสั่งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานและข้อเสนอแนะ
ของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม
ของรายงานและข้อเสนอแนะดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว
ในภาพรวมส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี เพื่อนำส่งคณะกรรมการต่อไป

๑.๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ดำเนินการประมวลผลการพิจารณา
รายงานการพิจารณาศึกษา พร้อมทั้งข้อเสนอแนะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการ
รัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว ต่อมา ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ส่งเรื่องคืนเนื่องจากได้มีพระบรมราชโองการ

โปรดเกล้าฯ...

โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้เข้าถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ก่อนเข้ารับหน้าที่แล้วเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ หากประสงค์จะเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ขอได้โปรดดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ ประเด็นความเห็นต่อรายงานฯ

จากการพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของรายงานฯ ในภาพรวม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ เห็นว่ารายงานฯ มีการประมวลสถานการณ์ความก้าวหน้าและวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคของภาคประชาสังคม จากเอกสาร แผนงานโครงการ กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การประชุมสัมมนา แนวคิดและประสบการณ์ทั้งในและต่างประเทศ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาทบพาทภาคประชาสังคมในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ ใน ๒ มิติ คือ ๑) ข้อเสนอต่อรัฐบาล และ ๒) ข้อเสนอต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งข้อเสนอดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับ ๑) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ (แผนระดับ ๒) รวมทั้งเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (SDGs) ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผน และพัฒนากลไกการทำงานให้เอื้อต่อการทำงานภาคประชาสังคมอย่างบูรณาการร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ ผลการพิจารณา และข้อเสนอแนะต่อรายงานฯ

๓.๒.๑ ข้อเสนอต่อรัฐบาล

๓.๒.๑.๑ สนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคมให้มีศักยภาพ ความเข้มแข็ง และธรรมาภิบาล มีบทบาทเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการเสริมศักยภาพการทำงานองค์กรภาคประชาสังคม ให้มีสมรรถนะในการทำงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหาสังคมที่ซับซ้อน

๒) กระทรวงสาธารณสุข มีการดำเนินการ ดังนี้

- การจัดทำโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
- การขับเคลื่อนการดูแลสุขภาพจิตทุกกลุ่มวัยในระบบปฐมภูมิ

เพื่อป้องกันปัญหาการฆ่าตัวตายในชุมชน ผ่านระบบ ๓ หมอ ร่วมกับศูนย์สุขภาพจิต

๓) กระทรวงมหาดไทย...

๓) กระทรวงมหาดไทย เห็นว่าการส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคม มีลักษณะงานหรือแนวทางคล้ายคลึงกับการส่งเสริมสนับสนุนและให้การช่วยเหลือแก่องค์กรชุมชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน ซึ่งเป็นบทบาทภารกิจของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

๔) กระทรวงแรงงาน เห็นด้วยกับแนวทางส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมให้มีความเข้มแข็ง เป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศ ขับเคลื่อนสังคมให้เป็นธรรมและยั่งยืน

๕) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เห็นด้วยในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาสังคมดำเนินกิจกรรม โครงการเพื่อส่วนรวม และกิจกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพองค์กรฯ

๓.๒.๑.๒ พัฒนาร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรภาคประชาสังคมในการพัฒนากฎหมาย มาตรการ กลไก และขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค และจังหวัด

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการพัฒนานโยบาย กฎหมาย มาตรการ ในการสร้างความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม โดยให้มีการศึกษา ปรับปรุง และพัฒนากฎหมาย กลไก และมาตรการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม ให้เกิดความเข้มแข็ง และการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย พร้อมกลไกการขับเคลื่อน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

๒) กระทรวงสาธารณสุข มีการดำเนินการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพจิตครบวงจรด้วยกลไกกฎหมายผ่านการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์สุขภาพจิตแห่งชาติ ซึ่งมีมติเห็นชอบ ดังนี้

- การประเมินแผนพัฒนาสุขภาพจิตแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

- การจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพจิตแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

- (ร่าง) สาระหมวดสุขภาพจิต ภายใต้ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ ๓

๓) กระทรวงแรงงาน มีภารกิจที่สอดคล้อง คือ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรภาคประชาสังคม ในการพัฒนากฎหมาย มาตรการ กลไก

๓.๒.๑.๓ สื่อสารสังคม สร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทภาคประชาสังคมในการพัฒนาประเทศ

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวง...

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการพัฒนานวัตกรรม กลไก ระบบฐานข้อมูลเพื่อยกระดับคุณภาพการทำงานขององค์กรภาคประชาสังคมให้เกิดความเข้มแข็ง และความร่วมมือในการทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน

๒) กระทรวงสาธารณสุข มีการดำเนินการ ดังนี้

- การรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผ่านสื่อโทรทัศน์ รายการ TO BE NUMBER ONE VARIETY วิทยุ หนังสือพิมพ์ และเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ เช่น Facebook นอกจากนี้ มีการจัดบริการศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE

- การเสริมสร้างสุขภาวะทางใจเตรียมพร้อมสู่ผู้สูงอายุ

๓.๒.๑.๔ สนับสนุนให้มูลนิธิและหน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือประเภทเงินให้เปล่า หรือเงินอุดหนุนโครงการพัฒนา จัดตั้งกองทุนที่มีขนาดใหญ่ หรือมีศักยภาพที่จะให้การสนับสนุนทุนการพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยได้ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมต่อการเข้าถึงทรัพยากร

๓.๒.๑.๕ เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมร่วมกัน โดยมีการปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่อให้ภาครัฐสามารถสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมการศึกษาวิจัยการพัฒนาศักยภาพคนทำงานขององค์กรภาคประชาสังคม

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยกระทรวงมหาดไทย เห็นว่าพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมร่วมกัน โดยมีการปรับปรุง กฎระเบียบเพื่อให้ภาครัฐสามารถสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมได้อย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ และมีกลไกสำคัญ คือ ศูนย์ประสานงานองค์การชุมชน (ศอช.) ในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้การมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อการบริหารจัดการชุมชน โดยการรวมพลัง สร้างเครือข่ายการทำงานพัฒนาชุมชน

๓.๒.๑.๖ เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมดำเนินการในเรื่องที่จะต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะแทนหน่วยงานของรัฐ เช่น การดูแลผู้ด้อยโอกาส การดูแลหญิงที่ถูกทำร้าย การดูแลผู้สูงอายุ การดูแลสถานสงเคราะห์ต่าง ๆ การจัดกระบวนการมีส่วนร่วมในกิจการสาธารณะ เช่น การพัฒนาชุมชน การรับฟังความคิดเห็น/ประชาพิจารณ์ การจัดทำแผนระดับต่าง ๆ โดยรัฐเป็นผู้อุดหนุนงบประมาณ และเอื้ออำนวยทางกฎระเบียบและสิ่งอำนวยความสะดวก

ผลการพิจารณา...

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงสาธารณสุข มีการดำเนินการ ดังนี้

- การดูแลผู้สูงอายุ โดยดำเนินการตามแผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวเชิงป้องกัน (Preventive Long Term Care) ปี ๒๕๖๕ และโครงการขับเคลื่อนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงระยะยาวแบบบูรณาการ

- การดูแลคนพิการ โดยการพัฒนากระบวนการฟื้นฟูทักษะทางสังคมและการมีอาชีพของคนพิการผ่านการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย

- การส่งเสริม ป้องกัน และเสริมสร้างความรอบรู้พฤติกรรมสุขภาพจิตให้แก่ประชาชนทุกช่วงวัย โดยกระทรวงสาธารณสุขเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการให้ศูนย์สุขภาพจิตและภาคีเครือข่ายในการดำเนินการส่งเสริม และป้องกันปัญหาสุขภาพจิตได้ตามแผนงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังบูรณาการความร่วมมือเข้ากับคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ และระดับเขตในพื้นที่ในการขับเคลื่อนงานสุขภาพจิตเชื่อมโยงกับสุขภาพกาย

๒) กระทรวงมหาดไทย มีการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีอาสาสมัครบริหารท้องถิ่น

๓) กระทรวงแรงงาน เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคม ดำเนินการในเรื่องที่ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแทนหน่วยงานภาครัฐ เช่น การดูแลผู้ด้อยโอกาส ดูแลผู้หญิงที่ถูกทำร้าย

๓.๒.๑.๗ เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคม แข่งขันกับภาครัฐกิจในการรับจ้างทำงานให้กับหน่วยงานภาครัฐในฐานะธุรกิจเพื่อสังคม

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยมีเป้าหมายที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ในการพัฒนาขีดความสามารถองค์กรภาคประชาสังคมต่อการเข้าถึงทรัพยากร ในกลยุทธ์การบ่มเพาะและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมสู่การเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมหรือกลุ่มวิสาหกิจเพื่อสังคม

๒) กระทรวงแรงงาน เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคม แข่งขันกับภาครัฐกิจในการรับจ้างทำงานให้กับหน่วยงานภาครัฐในฐานะธุรกิจเพื่อสังคม

๓.๒.๑.๘ พัฒนาความรู้และทักษะการจัดการ เทคโนโลยี ช่องทางการสื่อสารให้กับองค์กรภาคประชาสังคมที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านทรัพยากร ด้านเด็ก ด้านสตรี แต่ขาดทักษะข้างต้น

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงสาธารณสุข มีการดำเนินการ ดังนี้

- ด้านเด็กและวัยรุ่น โดยการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายสุขภาพจิตของโรงเรียนเพื่อดูแลช่วยเหลือเด็กด้านสุขภาพจิตและจิตเวชเด็ก และภาวะโรคสมาธิสั้น การสนับสนุนการใช้เครื่องมือที่แอดส (Thai Diagnostic Autism Scale : TDAS) อีกทั้ง มีการพัฒนาระบบกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้าร่วมกับทีมสหวิชาชีพพร้อมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient: EQ) ในเด็กปฐมวัย

- ด้านผู้ประสบภาวะวิกฤตทางจิตใจ โดยการพัฒนาศักยภาพของทีมช่วยเหลือเยียวยาจิตใจผู้ประสบภาวะวิกฤต (Mental Health Crisis Assessment and Treatment Team : MCATT) ทุกระดับ ด้านดิจิทัลสุขภาพจิตให้มีความพร้อมในการใช้ฐานข้อมูลเฝ้าระวังวิกฤตสุขภาพจิต (Crisis Mental Health Surveillance : CMS) ที่เชื่อมโยงกับข้อมูลระดับประเทศในการรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นใหม่พร้อมจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานทีมช่วยเหลือเยียวยาจิตใจผู้ประสบภาวะวิกฤต การพัฒนาหลักสูตรการส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหาการฆ่าตัวตาย

๒) กระทรวงแรงงาน มีการพัฒนาความรู้และทักษะการจัดการเทคโนโลยีช่องทางการสื่อสารให้องค์กรภาคประชาสังคมที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น ด้านทรัพยากรด้านเด็ก ด้านสตรี

๓.๒.๑.๙ พัฒนาขีดความสามารถคนทำงานที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะความชำนาญที่มากขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมของภาคประชาสังคมมีเสถียรภาพในการขับเคลื่อนงาน เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อประชาชน ชุมชน สามารถสร้างผลกระทบในเชิงบวกต่อสังคมได้อย่างยั่งยืน

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยกระทรวงสาธารณสุขมีการจัดทำสื่อเทคโนโลยีแนวทางการเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตของประชาชน ประกอบด้วย

๑) หนังสือแนวทางส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพจิตของประชาชน ๒) คู่มือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการจัดการโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้และพฤติกรรมสุขภาพจิต ๓) คู่มือคลายเครียด (ฉบับปรับปรุงใหม่) และ ๔) สื่อสุขภาพจิตสำหรับสื่อสารช่องทางการเข้าถึงระบบสุขภาพจิตและความรู้สุขภาพจิต

๓.๒.๑.๑๐ เพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนและภาคประชาสังคมในการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับ

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการ และการพัฒนา ผ่านการประชาคมท้องถิ่น เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) กระทรวง...

๒) กระทรวงแรงงาน ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาโดยเพิ่มโอกาสการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนและภาคประชาสังคมในการจัดทำแผนพัฒนาในทุกระดับ

๓) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เห็นว่า ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย รวมถึงการตัดสินใจด้านงบประมาณ

๓.๒.๑.๑๑ มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาสังคม ในรูปของกองทุนสนับสนุนภาคประชาสังคม หรือแบ่งรายได้จากการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลส่วนหนึ่งมาตั้งเป็นกองทุน เพื่อใช้ในกิจการสาธารณประโยชน์ ในลักษณะของกองทุนจัดสรรรายได้จากสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยจัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรภาคประชาสังคม หรือกลุ่มองค์กรสาธารณกุศล องค์กรพัฒนาเอกชนที่ดำเนินงานด้านชุมชน และอาสาสมัครในลักษณะของโครงการ ด้านเสริมสร้างสุขภาพ การศึกษา สิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เห็นชอบตามข้อเสนอฯ โดยมีการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กระทรวงการคลัง มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันภาครัฐได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาสังคมผ่านหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแล้วหลายหน่วยงาน ดังนั้น ข้อเสนอแนะดังกล่าวควรได้มีการศึกษาและพิจารณาในรายละเอียดอย่างรอบคอบก่อน เนื่องจากเป็นข้อเสนอที่จะก่อให้เกิดผลผูกพันที่ทรัพย์สินหรือก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ จึงต้องคำนึงถึงความคุ้มค่า ต้นทุน และผลประโยชน์ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนความมั่นคงทางการเงินการคลังของรัฐให้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ด้วย

๒) กระทรวงมหาดไทย เห็นว่าการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาสังคมในรูปแบบของกองทุนสนับสนุนภาคประชาสังคมนั้นมีผลผูกพันกับงบประมาณในระยะยาว จึงต้องดำเนินการพิจารณาอย่างรอบคอบในการบริหารจัดการ การเงิน และสถานะทางการเงินการคลังของรัฐ ต้องพิจารณาความคุ้มค่า ต้นทุน ผลประโยชน์ และความยั่งยืนทางการเงินการคลังของรัฐ นอกจากนี้ การจัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรภาคประชาสังคม หรือกลุ่มองค์กรสาธารณกุศล องค์กรพัฒนาเอกชนที่ดำเนินงานด้านชุมชน และอาสาสมัครในลักษณะของโครงการด้านการเสริมสร้างสุขภาพ การศึกษา สิ่งแวดล้อม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนนั้นอาจมีความซ้ำซ้อนกับกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

๓) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) เห็นว่า วิธีการจัดสรรงบประมาณจากภาครัฐในการสนับสนุนการดำเนินงานของภาคประชาสังคมควรมีการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบกองทุนสนับสนุนภาคประชาสังคมที่ภาคประชาสังคมเป็นผู้จัดทำแผนงานงบประมาณ โครงการเสนอทางภาครัฐได้โดยตรง

๓.๒.๒ ข้อเสนอ...

๓.๒.๒ ข้อเสนอต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

๓.๒.๒.๑ เพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการสนับสนุนการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมตามข้อเสนอของคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐ (คสป.) ควรมีเป้าหมาย ดังนี้

๑) องค์กรภาคประชาสังคมมีจำนวนและสมรรถนะเพิ่มขึ้น สามารถร่วมทำงานพัฒนาสังคมควบคู่ภาครัฐได้อย่างมีธรรมาภิบาล และลดข้อจำกัดด้านทรัพยากรของรัฐ

๒) องค์กรภาคประชาสังคมได้รับการรับรองสถานะ บทบาท ความเป็นหุ้นส่วนพัฒนาประเทศ และได้รับการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งทางวิชาการ บุคลากร และงบประมาณจากทุกภาคส่วน

๓) ประเทศไทยมีกฎหมาย นโยบาย กลไกและหน่วยงานสนับสนุนการทำงานในการพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลเป็นรูปธรรม

๔) หน่วยงานทุกภาคส่วนสนับสนุนการสร้างเสริมและจัดการความรู้ นวัตกรรม ฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพองค์กรภาคประชาสังคม

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นว่ามีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ที่มุ่งเสริมสร้างจิตสาธารณะและทุนทางสังคม สนับสนุนให้เกิดการรวมตัวของประชาชนให้เป็นพลังทางสังคมร่วมกับทุกภาคส่วนในการจัดการปัญหาและยกระดับการพัฒนาประเทศ เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง การลดความเหลื่อมล้ำ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ทั้งนี้ ภาครัฐได้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับข้อเสนอข้างต้นแล้วในบางส่วน ได้แก่ การร่วมขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ในการพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กร การศึกษามาตรการทางภาษี การเงิน และการคลัง เพื่อสนับสนุนองค์กรภาคประชาสังคม การบรรจุแผนงาน/โครงการที่เกี่ยวข้องไว้ในยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ และการวางแผนทางบูรณาการร่วมกับภาคประชาสังคมในการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สำคัญตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

๓.๒.๒.๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรสนับสนุนการขับเคลื่อน ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประการ ตามแนวทางของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ.

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑) พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถขององค์กรภาคประชาสังคม ให้มีความเข้มแข็งและมีธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒) พัฒนากฎหมาย นโยบาย กลไก มาตรการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมองค์กรภาคประชาสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓) พัฒนาองค์ความรู้ การศึกษาวิจัย และระบบสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งองค์กรภาคประชาสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔) ส่งเสริม สนับสนุน องค์กรภาคประชาสังคมให้เป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาประเทศ และเชื่อมโยงการทำงานในระดับภูมิภาคและประชาคมโลก

ผลการพิจารณาและผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นว่าข้อเสนอแนวดังกล่าวจัดทำขึ้นในระหว่างปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

ซึ่งเป็นช่วงเวลา...

ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกันกับการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕) ที่มีการกำหนดเป้าหมายสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ อาทิ องค์กรภาคประชาสังคมมีกฎหมาย นโยบาย และกลไกสนับสนุนการพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคมให้เข้มแข็ง เกิดนวัตกรรมการสร้างร่วมมือ และสนับสนุนการสื่อสารทางสังคม รวมถึงการขับเคลื่อนประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประการ ตามแนวทางของร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. ได้ถูกเสนอเป็นแนวทางการขับเคลื่อนภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๑ ด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายและแนวทางการขับเคลื่อนตามข้อเสนอของคณะกรรมการฯ ที่มีความสอดคล้องตามแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๑ มาวิเคราะห์หาช่องว่างที่ยังมิได้ดำเนินการ เพื่อนำมาดำเนินการต่อในแผนปฏิบัติการฯ ระยะที่ ๒ พร้อมกับนำประเด็นดังกล่าวไปประกอบการยกร่างพระราชบัญญัติการดำเนินกิจกรรมขององค์กรไม่แสวงหากำไร พ.ศ. ต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ภาคประชาสังคมและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีกรอบแนวทางการส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

๔.๒ ประชาชนได้รับการสนับสนุนการจัดสวัสดิการและบริการสาธารณะ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางส่งเสริมบทบาทภาคประชาสังคมเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรารุณ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

โทร. ๐ ๒๖๕๙ ๖๑๖๒

โทรสาร ๐ ๒๖๕๙ ๖๓๙๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ cso@dsw.go.th